

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociális Munkásképző Kar
1.3 Intézet	Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4 Szakterület	Szociológia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	szociológus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Társadalomtudományos paradigmák ALM1505M						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Lect dr. Magyar Nándor László						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Lect dr. Magyar Nándor László						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás		3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	14	melyből: 3.5 előadás		3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					
3.8 A félév össz-óraszama					
3.9 Kreditszám					

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. Szociológiai kutatások megtervezése és kivitelezése (adatgyűjtés, feldolgozás) szervezetekben és közösségek körében, kultúra- és piackutatás stb.</p> <p>C2 Adatállományok és adatrendszerek kezelése</p> <p>C3 <u>Társadalmi problémák vizsgálata, közpolitikai stratégiák és szociális politikák alkalmazása</u></p> <p>C4 <u>Társadalmi problémák és konfliktusok feltárása, elemzése (magyarázata), és megoldása közösségekben és szervezetekben.</u></p> <p>C5 <u>Szakmai tanácsadás és társadalmi integráció</u></p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1 Szakszerű, hatékony , pontos és felelősségteljes munkavégzés, a szakmai etikai normák betartásával</p> <p>CT2 <u>Csoportközi viszonyulási technikák, empátikus kommunikációs készségek., és sajátos szerepvállalás alkalmazása a csoportmunkában</u></p> <p>CT3 Információs források és kommunikációs erőforrások, valamint IT támogatott továbbképzési eszközök hatékony használata (internetes források, sajátos softverek, online előadások) románul és idegen nyelven</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A szociológia és a társadalomtudományok nem egyetlen paradigmán belül működő diszciplínák, ezért több paradigma beható ismerete és helyes alkalmazása, a kutatásban való használata alapvető elvárás a szociológusok esetében. A tantárgy a szociológia a három alapparadigma, a konszenzuális, konfliktuális és interakcionista, integráló fölfogásából indul ki és ezek mellett fontos, de be nem sorolható szerzőkre tér ki, mint Foucault, Bourdieu, Habermas. A témákat egyfelől történeti, másfelől pedig rendszerszintű, diakrónikus dimenzióban vizsgáljuk.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Olyan képességek és ismeretek kifejlesztése, melyek lehetővé teszik a többféle paradigma használatát, az eltérő témákhoz és módszerekhez adekválan. Az elméletek kritikai értékesítése és az újabb fejlemények megismerése, melyek a szociológia fejlődését jelentik.

8. A tantárgy tartalma

8. 1 Előadás	Módszerek	Megjegyzés
--------------	-----------	------------

8.1.1. A szociológia kezdetei, integratív tudományként való kialakulása és fejlődése: a diszciplína komplex és szabálytalan történet	Előadás	Power Point bemutató
8.1.2. A modern és kortárs társadalom tudományos paradigmák episztemológiai sajátosságai	Előadás	Power Point bemutató
8.1.3. Társadalomelmélet és társadalmi „valóság”: személyközi kapcsolatok, társadalmi viszonyok és az elmélet szerepe a társadalmak alakulásának megértésében	Előadás	Power Point bemutató
8.1.4. Konzenuális, strukturalista-funkcionalista paradigma (Comte, Durkheim, M. Weber, Parson, etc.)	Előadás	Power Point bemutató
8.1.5. Konfliktuális paradigma (Marx, Coser, etc.)	Előadás	Power Point bemutató
8.1.6. Konstruktivista-interakcionista paradigma (Berger-Luckmann)	Előadás	Power Point bemutató
8.1.7. A paradigmák összehasonlító kritikája és együtthasználhatóságai	Előadás	Power Point bemutató
8.1.8. Rendszerelmélet a társadalomtudományban (Niklas Luhmann és követői)	Előadás	Power Point bemutató
8.1.9. A klasszikus és kortárs kritikai szociológia (C.W.Mills-től Habermas-ig)	Előadás	Power Point bemutató
8.1.10. A racionális döntéshozatalok kritikája (rational choice theory), Jon Elster	Előadás	Power Point bemutató
8.1.11. Civil társadalom, a nyilvánosság mechanizmusai és dimenziói, valamint a konszenzusorientált kommunikáció Jürgen Habermasnál	Előadás	Power Point bemutató
8.1.12. Michel Foucault: diszkurzus és hatalomelmélet	Előadás	Power Point bemutató
8.1.13. A habitusok és tőkeformák és társadalmi osztályok reprodukciója Pierre Bourdieunél	Előadás	Power Point bemutató
8.1.14. Társadalmi hálózatok elemzése: Manuel Castells és követői	Előadás	Power Point bemutató

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
8.1.1. A szociológia jelenlegi állapota	előadás	PowerPoint slide show
8.1.2. A kritikai elmélet és a társadalomkritika	előadás	PowerPoint slide show

8.1.3. Diszkurzív fordulat a társadalomtudományos gondolkodásban	előadás	PowerPoint slide show
8.1.4. Interaktivista és interpretatív irányzatok a társadalomtudományban	előadás	PowerPoint slide show
8.1.5. Bourdieu társadalomszemlélete, habitusok, gazdasági-, társadalmi- és kulturális tőke	előadás	PowerPoint slide show
8.1.6. Foucault episztéméje és hatalomfelfogása	előadás	PowerPoint slide show
8.1.7. Hálózati társadalom	előadás	PowerPoint slide show
8.1.8 Új kutatási eljárások: Grounded theory (megalapozott elmélet)	előadás	PowerPoint slide show
8.1.9. Új kutatási eljárások: Path dependency (Útfüggőség)	előadás	PowerPoint slide show
8.1.10. Nyilvános (public), vagy közhasznú szociológia	előadás	PowerPoint slide show
8.1.11. Nyilvános (public), vagy közhasznú antropológia	előadás	PowerPoint slide show
8.1.12. Nyilvános (public), vagy közhasznú társadalomtudományos vita	előadás	PowerPoint slide show
8.1.13. Alkalmazott társadalomtudományok	előadás	PowerPoint slide show
8.1.14. A Kelet-Közép európai társadalomtudományok helyzete	előadás	PowerPoint slide show

Könyvészet

1. C. Wright Mills: The Sociological Imagination, Oxford, London, 1959. +
2. Emile Durkheim: A szociológia módszere, Franklin Társulat kiad., Bp., 1917. +
3. Marx: Gazdsági-filozófiai kéziratok, MEK 27., Bp. +
4. Max Weber: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme, Cserépfalvi, Bp., 1995 (2. Kiadás) +
5. Bronislaw Malinovszki: Baloma, Gondolat, Bp., 1972. 401-427
6. Radcliffe-Brown: Struktúra és funkció a primitív társadalomban, Csokonai, Bp., 2004. -
7. Berger-Luckmann: A valóság társadalmi felépítése. Tudásszociológiai értekezés, Józsvöveg, Bp., 1998.-
8. Foucault: A fantasztikus könyvtár. Válogatott tanulmányok, előadások és interjúk, Pallas-Stúdió Attraktor, Bp., 1994. +
9. Bourdieu: Habitus: A Sense of Place, Ashgate, 2002. +
10. Niklas Luhmann: Bevezetés a rendszerelméletbe, Gondolat-Infonia, Bp., 2006. +
11. Geertz: Az értelmezés hatalma, Századvég, Bp., 1994. +

12. Habermas: A kommunikatív cselekvés elmélete, Gondolat, Bp., 2011. -
13. Szociológiai irányzatok a XX. Században, Felkai Gábor – Némedi Dénes – Somlai Péter (szerk.), Új Mandátum, Bp., 2000. +
14. Modern szociológiai paradigmák, Némedi Dénes (szerk.), Napvilág kiadó, Bp., 2008. +
15. Balogh István – Karácsony András, Német társadalomelméletek. Témák és trendek 1950-től napjainkig, Balassi Kiadó, Bp., 2000. +
16. Baert Patrick, Social Theory in the Twentieth Century, Polity Press, 1998. +
17. Erik R. Wolf, Európa és a történelem nélküli népek, Osiris 1995. 15-37
18. Magyar Nándor László: Közelítések a romániai magyar szociológia mai helyzetéhez, In: Erdélyi Társadalom, 2003, 1 (1) 133-145.
19. Magyar Nándor László: Gondolatok a társadalomtudományok jelenlegi helyzetéről, In: Erdélyi Társadalom, 2017, 15/1. 175-192
20. Manuel Castells: A hálózati társadalom kialakulása, I. Gondolat-Infónia, Budapest
21. Kuhn, S. Thomas: A tudományos forradalmak szerkezete, Osiris, 2000, Útószó – 1969. +

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
. A szociológia jelenlegi állapota		
. A kritikai elmélet és a társadalomkritika		
. Diszkurzív fordulat a társadalomtudományos gondolkodásban		
. Interaktivista és interpretatív irányzatok a társadalomtudományban		
Bourdieu társadalomszemlélete, habitusok, gazdasági-, társadalmi- és kulturális tőke		
Foucault episztéméje és hatalomfelfogása		
. Hálózati társadalom		
Új kutatási eljárások: Grounded theory (megalapozott elmélet)		

Könyvészet

- Niklas Luhmann: Bevezetés a rendszerelméletbe, Gondolat-Infónia, Bp., 2006. +
 Geertz: Az értelmezés hatalma, Századvég, Bp., 1994. +
 Habermas: A kommunikatív cselekvés elmélete, Gondolat, Bp., 2011. -
 Szociológiai irányzatok a XX. Században, Felkai Gábor – Némedi Dénes – Somlai Péter (szerk.), Új Mandátum, Bp., 2000. +
 Modern szociológiai paradigmák, Némedi Dénes (szerk.), Napvilág kiadó, Bp., 2008. +
 Balogh István – Karácsony András, Német társadalomelméletek. Témák és trendek 1950-től napjainkig, Balassi Kiadó, Bp., 2000. +
 Baert Patrick, Social Theory in the Twentieth Century, Polity Press, 1998. +
 Erik R. Wolf, Európa és a történelem nélküli népek, Osiris 1995. 15-37
 Magyar Nándor László: Közelítések a romániai magyar szociológia mai helyzetéhez, In: Erdélyi Társadalom, 2003, 1 (1) 133-145.
 Magyar Nándor László: Gondolatok a társadalomtudományok jelenlegi helyzetéről, In: Erdélyi Társadalom, 2017, 15/1. 175-192
 Manuel Castells: A hálózati társadalom kialakulása, I. Gondolat-Infónia, Budapest

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

-

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás		Írásbeli vizsga	100
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A minimálbibliográfia ismerete			